

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I VÄSTMANLANDS LÄN

Områdesnummer: NRO 19008

Av riksintresse enligt Natur-
vårdsverkets beslut 2000-02-09.

Områdesnamn: Stora Flyten, Stormossen

Kommun: Skinnskatteberg (1904), Surahammar (1907)

Kartblad: 11G NV

Area: 1600 ha varav ca 30 ha vatten

Naturgeografisk region: 27 Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m

Riksvärde

Myrkomplex - topogent kärr - fauna
Excentrisk mosse
Svagt välvd mosse

Värdeomdöme: Myrkomplexets naturvärden är knutna till mångformighet och representativitet. Det är även en värdefull skogs-myrmiljö med ornitologiska värden.

Huvudkriterier:

- A. Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system.
- B. Väsentligen opåverkat naturområde
- C. Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter

Stödkriterier: 1 (storlek), 2 (mångformighet), 3 (naturlighet), 5 (representativitet), 9 (funktion)

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.

Säkerställande och internationell status: Området är skyddat som samrådsområde med föreskrifter om samrådsskyldighet för markavvattning och andra skogliga åtgärder. Ingår i den nationella myrskyddsplanen. Natura 2000-onråde.

Områdets huvuddrag: Ett stort myrkomplex som ligger i ett småkuperat skogslandskap med relativt obetydliga höjdskillnader. Det har nordsydlig utsträckning och sluttar svagt från ca 100 m längst i norr till ca 96 m ö h vid Klysnen i söder. Myrkomplexet är beläget i gränzonen mellan nedre Bergslagen och skogslålandet (vid Limes norrlandicus).

Området är sjörikt. Den nordligaste delen av myrkomplexet med sjöarna Stora och Lilla Avlången samt Tordyveln och Rudtjärnen avvattnas åt nordväst till Lanforsån. Stora och Lilla Råsen samt myrmarkerna öster om dessa avvattnas via Råsenbäcken, som söder om myren ansluter till den från Klysnen kommande bäcken. Via Knäppmorasjön och Flenasjön rinner den sedan ut i Gunnilboån. En vattendelare sträcker sig tydligen hela vägen längs myrkomplexets östra sida. De hydromorfologiska myrtyper som uppträder inom området är plana eller svagt sluttande kärr samt allsidigt välvda högmossar. Flera övergångsstadier mellan dessa är dessutom företrädda.

Fyra från varandra väl åtskilda mossar finns inom området. Den största, Klysenmossen, upptar en areal av ca 52 ha. Den är allsidigt välvd, dock ej fullständigt koncentriskt utan med krönet förskjutet åt nordost. Mosseplanet är trädfritt och uppbyggt av ristuvsträngar, mjukmatthöljor och lösbottenhöljor, de senare en ovanlig förekomst i länet (Sjörs 1948). Kantskog finns runt mossen.

Vid Abborrtjärnen finns två mindre mossar (12 resp 10 ha) på nordvästra resp sydöstra sidan av sjön. Även dessa är differentierade i tuvsträngar och höljor och med mer eller mindre sammanhängande kantskog. Den nordligaste mossen, belägen strax söder om sjön Stora Avlången, upptar en yta av ca 20 ha. Den är allsidigt välvd, med krönet förskjutet åt öster och med trädfritt mosseplan och sammanhängande kantskog.

Myrmarkerna i övrigt utgörs huvudsakligen av plana eller svagt sluttande starrkärr, på områden med kraftigare genomströmning ofta bestående av vegetationsfattiga lösbottnar. Flera små, svagt välvda mossepartier med ristuvvegetation och martallar, men utan trädfritt mosseplan, förekommer.

Mossarna är av östsvensk typ med skvattram i kantskogarna och ljung och kråkris på de trädfria mosseplanen. Kärrns vegetation är huvudsakligen av fattig eller intermediär karaktär. I blötare partier förekommer s k lösbottnar utan de vitmossor som eljest bildar mattor över stora arealer. Vitmossfloran är tämligen artrik med inslag av nordliga arter. Vissa kärrpartier har en rikare vegetation. Detta gäller främst områden med rörligare vatten, mosselaggar och bäckdråg. På sådana ställen förekommer vass flerstädes, liksom myggblomster, slåtterblomma, kärrsilja m fl rikkärrindikatorer. Ett område söder om Klysenmossen hyser den rikaste vegetationen. Inom ett parti med ockrautfällningar förekommer rikligt med sumpnycklar och ängsnycklar samt rikkärrmossor.

Myrkomplexets mosaikartade karaktär med mossar, kärr, sjöar och skogsholmar möjliggör ett väldifferentierat och rikt fågelliv, som på grund av den relativa ostördheten får vildmarksprägel med exempelvis trana, storlom, korp, dubbeltrast, spillkråka, grönbena, ljungpipare, fiskgjuse, jorduggla m fl. Orre och tjäder förekommer.

Anmärkningar: NVP 04:44, 07:10. VMI ID:11G6B01,11B6C01

Litteratur:

Höjer, J 1970: Inventering av några viktiga myrområden i Västmanlands län – med tonvikt på zoologi och allmän naturvård. Stencil.

Länstyrelsen i Västmanlands län: Våtmarksinventering i Västmanlands län. Manuskript.

Marklund, E 1975: Stora Flyten. Naturförhållanden och naturvärden. Länsstyrelsen inf 1975:18.

Naturvårdsverket 1994: Myrskyddsplan för Sverige.

Rafstedt, T & Hammar, K 1970: Myrinventering i NV Västmanlands län. Manuskript.

Sjörs, H 1948: Myrvegetation i Bergslagen. Acta Phytogeographica Suecica 21.

Sjörs, H 1958: Om Västmanlands växtvärld. Natur i Västmanland.

Sjörs, H 1958: Västmanlandsmyrar. Natur i Västmanland.

Registerblad upprättat 1987-01-20, reviderat 1999-02-02 (E. Marklund)

NRO 19008 STORA FLYTEN, STORMOSSEN

Skala 1:30 000

— förslag till gräns för
riksintresse

samrådsområde

